

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/11/2014
Identifikačné číslo spisu:	8712010597
Dátum vydania rozhodnutia:	09.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:8712010597.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 9. apríla 2014 v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku v trestnej veci proti obvinenému N. Y. pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10 To 33/2013 zo dňa 4. decembra 2013 rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného N. Y. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 13. mája 2013, sp. zn. 5 T 162/2012 bol obvinený N. Y. uznaný vinným zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. Za to mu bol podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. a § 37 písm. m/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody na 28 mesiacov, pričom na výkon trestu bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia (podľa § 48 ods. 2 písm. b/).

Uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 To 33/2013 zo dňa 4. decembra 2013 podľa § 319 Tr. por. bolo odvolanie obvineného zamietnuté.

Obvinený N. Y. podal prostredníctvom obhajcu proti uzneseniu krajského súdu dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. d/, písm. i/ Tr. por. s odôvodnením, že hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky ako aj, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V odôvodnení svojho dovolania uviedol, že v posudzovanej veci krajský súd ustálil skutkový stav na základe listinných dôkazov, z ktorých vyplýva, že bol zamestnaný v spoločnosti MICRON spol. s r. o. od 10. augusta 1995 do 30. novembra 1997 a že v tomto období nebol vedený v sociálnej poisťovni. Skutočnosťou však je, že v tejto spoločnosti bol zamestnaný od 10. augusta 1995, pričom jeho pracovný pomer nebol nikdy ukončený. Je tiež pravdou, že v čase od 15. mája 2002 do 21. decembra

2006 bol vo výkone trestu odňatia slobody, ale po návrate z výkonu trestu mu konateľ spoločnosti G. na jeho žiadosť vydal dodatok k pracovnej zmluve, „...z ktorého je zrejmé, že bol zamestnancom firmy MICRON počnúc dňom 1. januára 2007“.

V konaní pred Okresným súdom Poprad nemohol tento „Dodatok“ predložiť ako listinný dôkaz, pretože dňa 13. mája 2013 sa dostavil na hlavné pojednávanie až po vyhlásení rozsudku.

Následne sa nedostavil ani na verejné zasadnutie Krajského súdu v Prešove, na ktorom bolo prerokované jeho odvolanie, napriek tomu, že v dodatku ku svojmu odvolaniu uviedol, že na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu tento listinný dôkaz predloží.

Obvinený vyjadril názor, že na konanie verejného zasadnutia v jeho neprítomnosti neboli splnené zákonné podmienky, čím bol naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por.

Dovolací dôvod bol podľa jeho názoru naplnený tým, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí právne kvalifikovaný ako trestný čin, pričom však sa žiadneho trestného činu nedopustil. Ak by súd vykonal a vyhodnotil vyššie uvedený listinný dôkaz, nemohol by ho uznať vinným zo spáchania žalovaného trestného činu.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že bol porušený zákon, napadnuté uznesenie Krajského súdu v Prešove ako aj rozsudok Okresného súdu Poprad zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju tento v potrebnom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Prešove ako odvolacieho súdu, ktorým bolo odvolanie obvineného N. Y. podané proti odsudzujúcemu rozsudku Okresného súdu Poprad zamietnuté. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie podal obvinený prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolania došlo na Okresnom súde Poprad, t.j. v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané, tak aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. d/, písm. i/ Tr. por., teda na to, že hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky ako aj, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Najvyšší súd sa musel teda vysporiadať s dovolacou námietkou obvineného N. Y., v rámci ktorej spochybňuje zákonný priebeh súdneho konania, a to z hľadiska porušenia jeho práva byť prítomný na hlavnom pojednávaní okresného súdu, resp. na verejnom zasadnutí krajského súdu a domáha sa preto zrušenia uznesenia Krajského súdu v Prešove i rozsudku Okresného súdu Poprad, ktorými bol obvinený právoplatne odsúdený pre prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. je, že hlavné pojednávanie (resp. verejné zasadnutie) bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky a dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Vo všeobecnosti platí, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávných väd a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. dovolací súd preskúmal, či v predmetnom prípade bolo hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Z obsahu relevantných častí spisového materiálu vyplýva, že dňa 12. marca 2013 obvinený osobne prevzal upovedomenie o termíne hlavného pojednávania, pričom sa na hlavné pojednávanie dňa 13. mája 2013 nedostavil a svoju neúčast' nijako neospravedlnil. Samosudkyňa podľa § 252 ods. 2 Tr. por. vykonala hlavné pojednávanie v neprítomnosti obvineného. Rozsudok Okresného súdu Poprad obvinený napadol odvolaním, pričom verejné zasadnutie odvolacieho súdu dňa 13. novembra 2013 bolo z dôvodu ospravedlnenia sa obvineného odročené na deň 4. decembra 2013. V nadväznosti na to dňa 2. decembra 2013 do podateľne krajského súdu bolo osobne podané písomné „Doplnenie odvolania“, v ktorom okrem iného obvinený uviedol, že „predkladá súdu“ pracovnú zmluvu, z ktorej je zrejmé, že v inkriminovanom období bol zamestnaný v spoločnosti MICRON. Dňa 3. decembra 2013 bola do podateľne krajského súdu osobne podaná kópia potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti znejúca na meno N. Y. opatrená pečiatkou všeobecného lekára pre dospelých ANAED spol. s r. o. v Poprade MUDr. J. Q.. Upovedomenie o termíne verejného zasadnutia krajského súdu obvinený osobne prevzal dňa 19. novembra 2013.

Podľa § 293 ods. 5 Tr. por. verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti.

Podľa § 293 ods. 6 Tr. por. verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať, ak je obvinený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov.

Podľa § 293 ods. 8 Tr. por. ak obvinený hodnoverným spôsobom ospravedlní svoju neúčast' na verejnom zasadnutí a súčasne písomne požiada súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti, súd odročí verejné zasadnutie a určí deň, čas a miesto ďalšieho verejného zasadnutia.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí Krajského súdu v Prešove zo dňa 4. decembra 2013 je zrejmé, že obvinený sa na verejné zasadnutie odvolacieho súdu nedostavil. Pretože obvinený nepožiadal súd o ospravedlnenie svojej neúčasti a z predloženého lekárskeho potvrdenia nevyplývalo, že by nebol spôsobilý sa na verejné zasadnutie súdu dostaviť, súd rozhodol, že verejné zasadnutie vykoná v jeho neprítomnosti .

Nie je možné akceptovať argumentáciu dovolateľa, že práva obvineného boli porušené vykonaním hlavného pojednávania okresného súdu a následne aj verejného zasadnutia krajského súdu v jeho neprítomnosti. Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva stanovisko, že obvinený nebol riadne a včas ospravedlnený. Z vyššie uvedeného chronologicky usporiadaného prehľadu je zrejmé, že obvinený svoju neúčast' na verejnom zasadnutí krajského súdu hodnoverným spôsobom neospravedlnil a žiadnym spôsobom nedal najavo odvolaciemu súdu, že má záujem sa verejného zasadnutia zúčastniť.

Pokiaľ sa týka predloženého lekárskeho potvrdenia, je nesprávny postup obvineného, ktorý už samotným podaním ospravedlnenia koná s predpokladom, že súd jeho neprítomnosť bude automaticky akceptovať. Ospravedlnenie jeho neúčasti môže byť relevantné, iba ak obdrží spätnú informáciu zo strany súdu, že jeho žiadosť o ospravedlnenie bola akceptovaná. Treba zdôrazniť, že potvrdenie bolo

predložené súdu iba deň pred termínom verejného zasadnutia, nebolo z neho zrejmé, aké zdravotné problémy má obvinený (či sú takého charakteru, že mu bránia v osobnej účasti) a nebolo doložené písomným ospravedlnením obvineného. Samotné podanie kópie potvrdenia o práceneschopnosti nie je možné považovať za hodnoverné ospravedlnenie neprítomnosti obvineného.

Z vyššie uvedeného prehľadu vykonávania jednotlivých úkonov v rámci súdneho konania pri prejednávaní prečinu obvineného N. Y. je teda nepochybné, že v postupe konajúcich súdov nie je možné vidieť žiadne porušenie zákonných záruk spravodlivého procesu. Obsah trestného spisu neposkytuje žiaden podklad o tom, že by okresný, resp. krajský súd pri vykonávaní úkonov súdneho konania postupovali v rozpore s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami. Postup konajúcich súdov bol v súlade s pravidlami spravodlivého procesu.

V danej súvislosti treba tiež pripomenúť, že obvinený už v štádiu prípravného konania pri výsluchu dňa 27. júla 2012 uviedol, že „vyšetrovateľovi doloží na budúci týždeň“ pracovnú zmluvu (č.l. 10 vyšetrovacieho spisu), pričom tak neurobil a po skončení vyšetrovania sa nedostavil ani za účelom preštudovania spisu, resp. vznesenia návrhov na doplnenie dokazovania. Následne až v dodatku k odvolaniu uviedol, že „predkladá súdu pracovnú zmluvu“, čo však fakticky neurobil. Preto obhajobné tvrdenia obvineného v tomto smere (v kontexte s výpoveďou svedka I. G. a celého radu listinných dôkazov) vyzneli značne nevierohodne.

Z uvedených dôvodov dovoláciu námietku obvineného, spočívajúcu v tvrdení, že okresný súd vykonal hlavné pojednávanie a že súd druhého stupňa vykonal verejné zasadnutie o odvolaní v jeho neprítomnosti bez splnenia zákonných podmienok, je preto treba považovať z hľadiska naplnenia dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. za irelevantnú.

Rovnako nie je možné akceptovať ani právnu argumentáciu obvineného vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., namietajúc nesprávne právne posúdenie zisteného skutku.

V tejto súvislosti obvinený dôvodil, že sa nemohol dopustiť trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., nakoľko nie je pravdou, že pri podpise zmluvy o poskytnutí úveru na nákup tovaru uviedol nepravdivé údaje o trvaní jeho pracovného pomeru a mesačnom príjme, nakoľko pracovný pomer so spoločnosťou MICRON spol. s r. o. Poprad nebol nikdy prerušený ani ukončený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto smere uzavrel, že názor dovolateľa nie je možné akceptovať, pretože tento predstavuje chybný právny názor a ako taký nemôže zakladať záver o nesprávnosti právneho posúdenia zisteného skutku v posudzovanej veci. V danej súvislosti treba zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. V trestnej veci obvineného N. Y. to znamená, že pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku prvostupňového súdu, s ktorými skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Tieto skutkové okolnosti obsiahnuté v popise skutku potom poskytujú spoľahlivý podklad pre naplnenie všetkých zákonných znakov prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., zo spáchania ktorého trestného činu bol obvinený uznaný vinným.

Z pohľadu vyššie uvedeného najvyšší súd v rámci dovolacieho konania nie je povolaný zaoberať sa „Dodatkom k pracovnej zmluve“, ktorý sa nachádza na č. l. 145 súdneho spisu (podaného osobne na Okresnom súde Poprad dňa 27. decembra 2013). Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Na objasnenie potrebných okolností prípadne potrebných na rozhodnutie o dovolaní môže vykonať dovolací

súd len v obmedzenom rozsahu podľa § 379 ods. 2 Tr. por. Preto možnosti podania dovolania musia byť obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia.

Treba uviesť, že obhajobnými námietkami obvineného vo vzťahu k právnomu posúdeniu jeho konania sa dostatočne a podrobne zaoberal už prvostupňový súd vo svojom odsudzujúcom rozsudku zo dňa 13. mája 2013, sp. zn. 5 T 162/2012, ako aj krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia, pričom dovolací súd sa v celom rozsahu s právnou argumentáciou týchto súdov stotožnil a poukazuje na ňu, bez potreby ju opakovať.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného N. Y. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.